

ITÄMAAN TIETÄJÄT

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Tietäjät menivät ensin Jerusalemiin, pääkaupunkiin. Jerusalem sijaitsee ylätasangolla Juudan vuoristossa, lähes 800 m merenpinnan yläpuolella, ja se on kolmelta suunnalta syvien laaksojen ympäröimä. Kidronin laakso erottaa sen idässä kohoavasta Öljymäestä. Välimereen on matkaa 52 km, Kuolleeseenmereen 22 km. Kaakkoa lukuun ottamatta sulkevat Jerusalemiä ympäröivät kukkulat näköalan, ja matkustajan on vaikea nähdä kaupunkia etäältä. Näistä vuorista kirjoitetaan Ps. 125:ssä: "Vuoret ympäröivät Jerusalemiä, ja Herra ympäröi kansaansa, nyt ja iankaikkisesti." Jerusalemissa oli myös kuningas Herodeksen palatsi.

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

Paimenet saivat tiedon Jeesuksen syntymästä pian ja he löysivät lapsen tallista, seimestä. Itämaan tietäjien vierailu Jeesuksen luona tapahtui kyllä Beethlehemissä, mutta perhe ei enää asunut tallissa. Itämaan tietäjiltä on saattanut kulua matkaan Itäisiltä mailta (Arabia, Persia, Kaldea) lähes kaksi vuotta.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

Kuningas Herodes Suuri oli Juudean kuningas. Herodesta kuvataan lahjakkaaksi, häikäilemättömäksi hirmuvaltiaaksi, joka käytti oveluutta ja raakuutta asemansa lujittamiseksi. Hän myös määräsi suoritettavaksi Beethlehemien lastenmurhan.

d) Vieraat termit

Kulta, suitsuke ja mirha. Lahjojen tuominen kuninkaalle oli yleinen itämainen tapa. Mirha oli mirhapuun kuoresta saatavaa öljyä, kallisarvoista hajuainetta. Sitä käytettiin mm. palsamoinnissa.

Näillä lahjoilla saattaa olla myös vertauskuvallinen merkitys: Kultaa tuotiin kuninkaille. Vanhan liiton aikana suitsuketta uhrattiin Jumalalle ja mirhaa käytettiin pyhän voiteluöljyn valmistamisessa (2 Moos. 30:23–25). Voiteluöljyllä voideltiin kuninkaat ja profeetat tehtävänsä.

2. Itse kertomus Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

Matt. 2:1–12

Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beethlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin katso, tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin, ja he sanoivat: "Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä me näimme hänen tähtensä itäisillä mailla ja olemme tulleet häntä kumartamaan."

Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja koko Jerusalem hänen kanssaan. Ja Herodes kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltä, missä Kristus oli syntyvä. He sanoivat hänelle: "Juudean Beethlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profeetan kautta: 'Sinä Beethlehem, sinä Juudan seutu, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta on lähtevä hallitsija, joka kaitsee minun kansaani Israelia.'"

Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät tykönsä ja tutkiskeli heiltä tarkoin, mihin aikaan tähti oli ilmestynyt. Herodes lähetti tietäjät Beethelheemiin sanoen:

"Menkää ja tiedustelkaa tarkasti lasta; ja kun löydätte lapsen, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan."

Kuultuaan kuninkaan sanat tietäjät lähtivät matkalle; ja katso, tähti, jonka he olivat itäisillä mailla nähneet, kulki heidän edellään, kunnes se tuli sen paikan päälle, jossa lapsi oli, ja pysähtyi siihen. Nähdessään tähden tietäjät ihastuivat ylen suuresti.

Niin he menivät huoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Tietäjät lankesivat maahan ja kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa.

Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palaamasta. Ja tietäjät menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Aina on ollut (Kain ja Aabel) ja tulee olemaan kahdenlaisia ihmisiä: Toiset uskovat Jeesukseen – toiset ovat häntä vastaan. vrt. Matt. 6: 24: "Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva." Itämaan tietäjät menivät Jeesusta kumartamaan, mutta Herodes, vaikka kuuli lapsesta, halusi vain surmata hänet. Me olemme Jumalan lapsia hänen armostaan. Jumala on kasteessa antanut meille uskon lahjan, syntien anteeksiantamisen ja iankaikkisen elämän. Siksi me haluamme kumartaa Jeesusta.

Jumala kertoi Jeesuksen syntymästä ensin tavallisille ihmisille, paimenille. Sitten Jumala lähetti myös pakanoita (=tietäjät) kumartamaan Jeesus-lastaa. Jeesus on kaikkien ihmisten kuningas ja Vapahtaja, niidenkin, jotka asuvat kaukaisissa maissa.

Jumalan Sana, Raamattu, on meidän tähtemme, joka opastaa meidät Jeesuksen luo. Siksi on tärkeää oppia tuntemaan Raamattua jo lapsuudesta asti.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatusta

Jumala johdatti Israelin kansaa erämaassa: "Herra kulki heidän edellensä, päivällä pilvenpatsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kulkunsa, niin että he voivat vaeltaa sekä päivällä että yöllä." 2 Moos. 13:21–22.

18.12.2011

5. Opeteltava Raamatun lause

"Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman." Matt. 4:10.

Ja "Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien." 1 Joh. 2:2

6. Lauluehdotus VK 42 = UVK 46

Tähti taivahinen kerran tietäjiä Itämaan
johdatteli luokse Herran kirkkahalla valollaan
Häntä kunnioittamaan, kiittämään, rukoilemaan.

Tähti taivahinen vielä omppi nytkin loistava,
tällä elämämme tiellä välkkyvä, valaiseva.
Kirkas tähti taivahan omppi Sana Jumalan.

Sanas valossa sä meitä Jeesus armas johdata.
Luokses myöskin eksyneitä harhateiltään taluta.
Suo sen tähtes kirkkahan kaikkialla loistavan.

Sanas valon anna paistaa yli kaikkein kansojen,
että pakanatkin maistaa saisi armonuutisen
ja kuin viisaat Itämaan löytäisivät Sinut vaan.

Sanat E. Lönnrot, sävel Heinrich Albert

The musical score is written in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of three staves of music. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the first line of the hymn. The second staff contains the second line, with a repeat sign and a second ending marked with a '(2)'. The third staff contains the third line of the hymn.

Täh - ti tai - va - hi - nen ker - ran tie - tä -
joh - dat - te - li luok - se Her - ran kirk - ka -
(2)
- ji - ä I - tä - maan Hän - tä kun - ni - oit - ta -
- hal - la va - lol - laan.
- maan, kiit - tä - mään, ru - koi - le - maan.

7. Muuta huomioitavaa

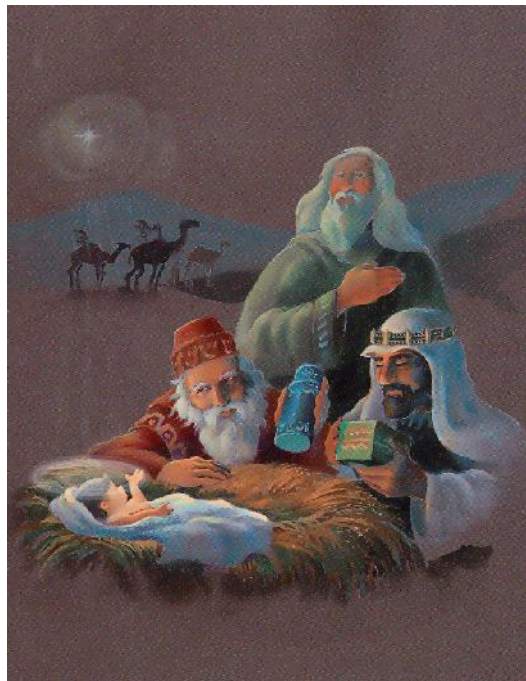
Loppiainen (aina 6. tammikuuta) on kirkkovuoden pyhä, jota me vietämme Itämaan tietäjien vierailun muistoksi.

Teol. tri Markku Särelä: "Tähti oli tietäjille annettu näky

Voimme pitää varmana, että kysymyksessä ei ollut tavallinen tähti taivaalla. Raamattu mainitsee ainoastaan tietäjien sen nähneen ja seuranneen sitä kaukaa kotikonnuiltaan asti. Patriarkka Jaakob näki tähden nousevan Israelista. Se oli profeetallinen näky, jossa Jaakob sai katsoa tulevaisuuteen. Profeettoja sanottiinkin "näkijöiksi", koska Jumala ilmoitti heille tulevia asioita. He näkivät tapahtuneina tai tapahtuvina asioita, jotka tulivat tapahtumaan vasta tulevaisuudessa. Tietäjät taas puhuivat "hänen tähdestään", siis Messiaan tähdestä. Se oli heille ja vain heille annettu näky, joka johdatti heidät Jeesus-lapsen luo. Jotenkin samaan tapaan kuin Jumala ilmestyi Moosekselle palavassa pensaassa, hän ilmestyi tietäjille tähtenä. Muuallakin Raamattu puhuu Jeesuksesta tähtenä. Hän on "vanhurskauden aurinko" (Mal. 4:2) ja "kirkas kointähti" (Ilm. 22:16). Nyt Raamatun sana on meille "sinun sanasi" ja "minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni" (Ps. 119:105). Se johdattaa meidät Jeesuksen luo." Lähde: Luterilainen 7-8/2013.

Kuinka monta tietäjiä oli?

Raamatussa ei erikseen kerrota, kuinka monta tietäjiä oli. Usein heitä piirretään kolme. Samoin usein piirretään, että he kulkivat kameleilla, olihan matka pitkä ja tietäjät rikkaita, sillä he toivat kallisarvoisia lahjoja.

Kuva © taidegraafikko Kimmo Pälikkö

8. Tehtäviä Väritä alla oleva kuva.

18.12.2011

